

„Republica Moldova va avea șanse să reducă puterea oligarhilor dacă se va integra într-o piață mare, precum cea a Uniunii Europene. Însă pentru a ajunge în UE, trebuie să lupte cu fenomenul corupției și să implementeze o reformă viabilă a justiției”.

Wicher Slagter,
șeful Secției Politică și
Economice a Delegației UE în
Moldova

REFORMA PE SCURT

200 de computere,
200 de imprimante
și 30 de scanere

Echipamentul donat de Guvernul SUA este testat la judecătoria Botanică. Foto de Lilia Zaharia

– acest set de echipament tehnic a fost oferit judecătorilor din Republica Moldova de către Guvernul SUA în susținerea reformelor din domeniul justiției. William H. Moser, ambasadorul Statelor Unite, a declarat că donația în valoare de peste 327 mii de dolari are menirea de a îmbunătăți actul justiției. „Ajutorul nu este dat guvernanților, ci poporului dumneavoastră, fiindcă având echipament tehnic necesar în instanțe, justițiabilii vor vedea o activitate transparentă a instanțelor de judecată, iar acest lucru va contribui la îmbunătățirea percepției cetățenilor față de sistemul judecătoresc”, a menționat ambasadorul.

Precizăm că Strategia de Reformă a Sectorului Justiției prevede dezvoltarea unui sistem e-justiție prin utilizarea eficientă a sistemului de repartizare aleatorie a dosarelor din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor și înregistrarea audio a ședințelor de judecată.

CSM la raport

La 14 martie 2013, Consiliul Superior al Magistraturii va organiza Adunarea Generală a Judecătorilor (ADJ). La eveniment va fi prezentat Raportul CSM privind administrarea și funcționarea justiției în anul 2013. Pe agenda evenimentului este planificată și alegerea a doi membri permanenți în CSM din rândul judecătorilor curților de apel și judecătorilor. Menționăm că la ADJ din 17 ianuarie 2014 a fost ales un singur membru permanent, acesta fiind Victor Micu, magistrat de la judecătoria sectorului Râșcani din municipiul Chișinău, iar componența CSM nu este completată.

Conform raportului privind activitatea Curții Europene pentru Drepturile Omului (CtEDO) pentru anul 2013, procentajul cererilor împotriva Republicii Moldova admise spre examinare la CtEDO, a scăzut considerabil și a constituit **0,6%**. În anii 2010–2012, spre examinare au fost admise **28,3% din cererile** depuse împotriva Moldovei.

Ce vor justițiabilii?

„Angajații instanțelor de judecată să fie mai amabili, să manifeste mai multă înțelegere față de cetățeni, iar în judecătorii să fie instalat un ghișeu unic pentru depunerea plângerilor și a cererilor”, iată câteva din solicitările persoanelor care au vizitat instanțele de judecată din țară. Datele sunt incluse în „Studiul privind gradul de satisfacție a vizitatorilor instanțelor de judecată din Republica Moldova”, prezentat recent de Ministerul Justiției.

Studiul a fost elaborat în baza interviurilor cu 604 vizitatori care au fost intervievați la ieșirea din clădirile a 17 judecătorii. Întrebările s-au referit doar la vizita curentă a respondentului, iar marja de eroare a sondajului constituie patru la sută.

Veceuri suficiente și comode, dar nu pentru toți

71 la sută dintre cei intervievați au menționat că în instanțe sunt suficiente scaune și mese, acestea fiind într-o stare bună, iar circa jumătate din respondenți au specificat că în ziua interviului au vizitat baia din instanțe care este suficient de curată și comodă. Totodată, există judecătorii unde veceurile din interiorul clădirii sunt încluzite și accesul la ele este permis doar angajaților instanței, în timp ce vizitatorii sunt nevoiți să utilizeze veceurile de afară.

Marea majoritate a respondenților nu au considerat că vreun participant la proces a fost discriminat de către judecător. În același timp,

Vizitatorii sunt informați la intrarea în sala de judecată că ședințele sunt înregistrate audio. Foto de Lilia Zaharia

s-a constatat că cei mai mulți dintre vizitatorii instanțelor nu cunosc de existența Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor și doar 67% dintre respondenți știu despre procedura de înregistrare audio a ședințelor de judecată.

Instalarea unui ghișeu unic este imposibilă

Vizitatorii instanțelor de judecată au venit și cu unele solicitări. Astfel, ei au menționat că angajații instanțelor ar trebui să fie mai amabili, să manifeste mai multă înțelegere și receptivitate și să-și respecte programul de muncă, iar sălile de ședință să fie încălzite. De asemenea, este necesar ca în judecătorii să existe câte un xerox funcțional, întrucât vizitatorii nu-și pot scoate dosarul din instanță. Totodată, s-

Panoul de informații din incinta judecătoriei Botanică, mun. Chișinău. Foto de Lilia Zaharia

menționat că ar fi binevenită amplasarea într-un loc vizibil a modelelor documentelor oficiale, dar și crearea unui birou de informații la intrare sau amplasarea unui ghișeu unic pentru depunerea plângerilor și a cererilor.

Constantin Bragoi, directorul Departamentului de Administrare Judecătorească (DAJ), spune că justițiabilii percep ghișeu unic ca un loc unde își pot soluționa toate problemele de judecată, însă la propriu, instanțele nu pot avea un astfel de ghișeu, fiindcă cererile sunt primite în cancelaria instanței. „Unele din judecătoriile renovate au un spațiu separat unde pot fi solicitate acte din arhivă, copii ale unor documente, acte ce nu țin în mod direct de înfăptuirea actului justiției”, susține directorul DAJ. Și Mihai

Poalelungi, președintele Curții Supreme de Justiție (CSJ), afirmă că în instanțe nu este posibilă instalarea acestor ghișee unice. „Cetățenii vor ca în judecătorii să fie un ghișeu ca la organul cadastral, însă acest lucru este imposibil de realizat. În instanțe trebuie să existe o sală specială pentru depunerea cererilor, iar în funcție de tipul acestor cereri: de examinare sau de suspendare, ele trebuie repartizate la moment. Dacă am face un ghișeu comun, în instanțe va fi o încurcătură foarte mare”, a remarcat președintele CSJ.

Cele 17 instanțe de judecată unde a avut loc sondajul au fost selectate aleatoriu, din toate regiunile țării: patru din municipiul Chișinău, câte două din Bălți, Comrat și Cahul, trei din regiunea de nord și trei din regiunea de centru.

Polemici despre corupție și corupți în sistemul judecătoresc

Dumitru Visternicean. Foto: unimedia.info

Președintele interimar al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) Dumitru Visternicean a declarat într-un interviu acordat portalului www.moldovacurata.md că inexistența cazurilor de condamnare a judecătorilor pentru acte de corupție indică asupra faptului că nu avem magistrați corupți, iar legea care prevede confiscarea averii dobândite ilicit de magistrați este una neconstituțională. În replică, ministrul Justiției Oleg Efrim susține că, în prezent, sunt intentate câteva dosare pe numele unor judecători bănușiți de comiterea actelor de corupție, iar dacă se va dovedi vinovăția lor, aceștia trebuie să stea după gratii.

„A vorbi despre corupție ca

Oleg Efrim. Foto: jurnal.md

despre un fenomen social este una, dar a vorbi despre persoane concrete corupte este alta. Noi spunem la general că fenomenul corupției există, dar când spunem concret că o persoană este coruptă, trebuie să demonstrăm asta. Dacă nu este dovedit, înseamnă că nu avem astfel de judecători”. Declarația aparține președintelui interimar al CSM Dumitru Visternicean. Acesta afirmă că societatea nu poate acuza judecătorii de acte de corupție, atât timp cât organele de drept demonstrează contrariul. „Da, în mass-media se vehiculează că ei ar fi fost implicați în diferite acțiuni. Aceste fapte au fost investigate și de procuratură și s-a demonstrat că ele au fost fal-

sificate, montate”, este de părere Visternicean. În replică, ministrul Justiției Oleg Efrim afirmă că, în prezent, sunt intentate câteva dosare pe numele unor magistrați bănușiți de comiterea actelor de corupție, după ce acestora le-a fost ridicată imunitatea. „Abia acum avem primele cazuri în care se instrumentează dosare de corupție, inclusiv cu flagrant delict. Lipsa unei practici în acest sens complică lucrurile, dar sunt tentat să văd partea plină a paharului. Nu mă bucur că în sistemul judecătoresc există judecători corupți și flagrante, dar sunt ferm convins că orice judecător care își permite astfel de lucruri trebuie să stea după gratii”, a declarat ministrul Justiției.

Polemici pe averi

Și asupra pachetului de legi anti-corupție, votat de Parlament la sfârșitul anului trecut, președintele interimar al CSM și ministrul Justiției au păreri contrare. Astfel, Dumitru Visternicean este sceptic că aceste legi vor funcționa, inclusiv cea care prevede confiscarea averilor dobândite în mod ilicit de către magistrați. El a lăsat să se înțeleagă că actul legislativ va fi contestat la Curtea Constituțională. Ministrul Oleg Efrim dă asigurări că legea este constituțională: „Societatea întreabă ce se întâmplă cu averile demnitarilor, atunci când e foarte clar că dintr-un salariu de demnitar el nu poate să-și asigure un astfel de nivel de trai. Este complicat să revenim la cazurile anterioare, dar cel puțin să nu le mai admitem pe viitor. Pentru asta am majorat sancțiunile pentru fapte de corupție: am introdus măsura de confiscare a averilor și răspunderea penală pentru îmbogățirea ilicită”.

Vlad Țurcanu, consilier prezidențial pentru comunicare publică, a menționat că pachetul de legi anticorupție a fost promulgat de președintele Republicii Moldova și în curând va fi publicat în Monitorul Oficial.